

Posudek oponenta bakalářské práce Lenky Mošnerové „Tanec smrti“ a fenomén smrti ve *Slokách na smrt mého otce* a ve španělském *Tradičním tanci smrti*

Lenka Mošnerová si v bakalářské práci stanovila cíl analyzovat společnost pozdního středověku a její pohled na smrt. Fenomén smrti představila na příkladu děl *Tradiční tanec smrti* a *Sloky na smrt mého otce*.

V úvodní kapitole autorka představuje pojetí smrti a jeho proměny napříč středověkem. V prvních staletích středověku byla smrt vnímána vcelku pozitivně. Symbolizovala přechod mezi dvěma světy a díky křesťanské nauce byla jevem známým až pozitivním, jelikož znamenala průchod do posmrtného života. Vnímání smrti nicméně změnila epidemie moru, která smrt proměnila v něco negativního a zlomyslného, co člověka okrádá o životní radosti. Zcela přirozeně se atmosféra doby začala promítat do výtvarného umění a literatury. Zpodobnění smrti sloužilo jako *memento mori* (s. 18), aby člověk nezapomněl na smrt, žil ctnostně a nezemřel ve hříchu.

Autorka práce tedy v následující třetí kapitole představuje základní charakteristiky „Tance smrti“, který sestává z průvodu postav, jež na své cestě vstříc smrti vedou se smrtí dialog. Krátce se zabývá i původem tohoto fenoménu a jeho výskytem v literatuře a umění, kde zmiňuje klíčová díla a autory (fresky na hřbitově Neviňátek, John Lydgate, Bernt Notke, Guyot Marchant, Hans Holbein, s. 22–24). Značnou část pochopitelně věnuje povaze fenoménu na Pyrenejském poloostrově.

Na počátku čtvrté kapitoly (s. 27) se popisuje *Tradiční tanec smrti*, jeho původ a charakteristické rysy. Následuje zdařilá interpretace postavy Smrti, kde autorka vyzdvihuje ironický a posměšný charakter. Smrt na své oběti reaguje chladně až sarkasticky, bez ohledu na to, zda hovoří s králem či rolníkem (s. 36–41). Před smrtí jsou si všichni rovni („la muerte baila con todos“).

Závěrečná kapitola cílí na Manriqueho báseň *Sloky na smrt mého otce*. Tato báseň ke smrti přistupuje již z poněkud jiného úhlu, čehož si je autorka práce dobře vědoma a báseň proto rozděluje na dvě části: smrt a život (s. 47). I přesto, že je báseň prezentována jako elegie o smrti, hlavním tématem je právě život (Gilman, Dunn).

Jak *Tradiční tanec smrti* tak *Sloky na smrt mého otce* přináší jedinečný pohled na tematiku smrti, nicméně i přes určité rozdíly obě díla chápou smrt jako nevyhnutelný moment

lidského života. Práce oplývá mnoha zajímavými podněty a myšlenkami, které by bylo možné rozvinout v případné diskuzi:

- V jakých hlavních rysech se liší postava Smrti v *Tradičním tanci smrti* a *Slokách*?
- V čem lze spatřovat posun k renesančnímu myšlení ve *Slokách na smrt mého otce* v porovnání s *Tradičním tancem smrti*?

Kvalita této bakalářské práce spočívá v neposlední řadě v odborném jazyce. Autorka formuluje jasně a vyrovnaně. Své myšlenky opírá o velké množství sekundární literatury, která svým rozsahem odpovídá práci diplomové. Malým formálním nedostatkem je chybějící zarovnání do bloku.

Doporučuji bakalářskou práci Lenky Mošnerové k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako *výbornou*.

6. června 2023

Mgr. Kateřina Kavková